

УКРАЇНА
БІБРСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
РІШЕННЯ
№ 35

17 лютого 2025 року

Про затвердження Програми для кривдників на території Бібрської міської територіальної громади на 2024-2025 роки

Керуючись п.22 ч.1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України, з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України, щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», «Про соціальні послуги», Постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі», наказів МОН від 02 жовтня 2018 року № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами», Міністерства соціальної політики України від 01 жовтня 2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації та запровадження комплексних дій та заходів спрямованих на зменшення масштабу такого явища в межах Бібрської міської територіальної громади -

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ВИРІШИВ:

1. Затвердити Програму для кривдників на території Бібрської міської територіальної громади на 2024-2025 роки (Додаток 1).
2. Визначити координатором з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству за ознакою статі в територіальних межах Бібрської міської територіальної громади заступника міського голови Довгаль Оксану Володимирівну.
3. Відділу соціального захисту населення Бібрської міської ради забезпечити реалізацію та моніторинг виконання Програми для кривдників на території Бібрської міської територіальної громади.
4. Відповідальному виконавцю програми:
 - забезпечити виконання Програми відповідно до повноважень та встановлених строків;
 - щорічно звітувати про хід виконання
5. Контроль за виконанням цього рішення залишити за Бібрським міським головою.

Бібрський міський голова

Роман ГРИНУС

Додаток 1
до рішення виконавчого
комітету Бібрської міської ради
17 лютого 2025 року №35

ПРОГРАМА
для кривдників
на території Бібрської міської
територіальної громади на 2024-2025 роки

м.Бібрка
2025 рік

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Бібрської міської ради
2.	Законодавча база Програми	«Про місцеве самоврядування в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
3.	Розробник Програми	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Бібрської міської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Бібрської міської ради КЗ «Центр надання соціальних послуг Бібрської міської ради»
5.	Учасники Програми	Відділ соціального захисту населення Бібрської міської ради, КЗ «Центр надання соціальних послуг Бібрської міської ради», служба у справах дітей Бібрської міської ради, відділення поліції №2 Львівського районного управління поліції ГУНП в Львівській області
6.	Термін реалізації Програми	2025-2026 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Програма не потребує фінансування

Останніми роками громадськість України все більше переймається проблемою домашнього насильства – одного з найболючіших соціальних явищ. В Україні та інших регіонах світу спостерігається значна різноманітність форм та способів знуцання в сім'ях. Домашнє насильство – форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства. Однак саме домашнє насильство породжує цілу низку негативних суспільних явищ.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, класових, расових, культурних, релігійних, соціально-економічних аспектів.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, що їх держава має відстоювати та захищати. Серед них – право на життя та фізичну недоторканість, право не бути об'єктом знуцань чи жорстокого нелюдського або принизливого поводження, право на свободу від дискримінації за ознакою статі, право на здоровий та безпечний розвиток тощо.

Хоча від домашнього насильства переважно страждають жінки, ця проблема не може розглядатися як суто жіноча. Проблема домашнього насильства повинна вирішуватися з огляду на її багатомірність, базуючись на реальній ситуації в країні. Громадськість і держава зобов'язані протидіяти домашньому насильству, вживаючи заходів для зміни поведінки кривдників, що його вчиняють. Це дуже важливо, адже у випадку розлучення з одними партнерами, кривдники продовжують жорстоке поводження в інших стосунках, з дітьми, близькими та соціальним оточенням.

Крім того, від домашнього насильства страждають і самі кривдники, через брак любові та підтримки від своїх близьких та оточуючих.

Діти, які зазнавали фізичного насильства та приниження від близьких людей, обов'язком яких є захист їх прав, можуть надалі мати проблеми з довірою та безпечною прив'язаністю, що часто спричиняє появу психологічного дискомфорту й розладів у родинних стосунках, низьку самооцінку та складнощі соціального функціонування. Діти,

до яких батьки застосовують фізичні покарання, з одного боку, є постраждалими, а з іншого – нерідко самі стають кривдниками. Незалежно від того, хто чинить домашнє насильство над дитиною, одним із руйнівних наслідків цих дій є формування у скривдженого жорстокості та прагнення помститися.

Україна є однією з небагатьох держав світу, в якій реалізуються програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильств. Робота з кривдниками становить невід’ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає та- ким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її виток та про- яви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вчинила домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім’ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

I. Загальні положення

1. «Програма для кривдників» (далі–Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов’язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов’язки жінок і чоловіків.
2. У Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.
3. Мета Програми - корекція агресивної поведінки кривдників, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.
4. Завданнями Програми є:
 - формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та членів сім’ї;
 - формування усвідомлення кривдником того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства;
 - сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
 - формування у кривдника нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках;
 - сприяння засвоєнню кривдниками моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини;
 - сприяння оволодінню кривдника минавичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації.
5. Розроблення, організація та виконання Програми, її проходження кривдниками забезпечує відділ соціального захисту населення Бібрської міської ради відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».
6. Відповідно п.19 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» та до статті 13 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» координатором з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі на території є заступник міського голови. Координатор є персонально відповідальним за забезпечення своєчасного та ефективного вжиття заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.
7. Програма реалізується психологом, який пройшов навчання на тему: «Запобігання домашньому насильству та впровадження типової програми для кривдників в територіальних громадах Львівської області», що засвідчене сертифікатом. Забезпечення підготовки фахівців, до компетенції яких належить питання запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують Програму,

належить до повноважень обласних державних адміністрацій відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують Програму, належить до повноважень Бібрської міської ради у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

8. Кривдника може бути направлено на проходження Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством, за рішенням суду.

Також кривдник може брати участь у Програмі за власною ініціативою.

9. Заходи з організації та забезпечення проходження Програми кривдниками проводяться відповідно до «Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

10. У разі неприбуття кривдника для проходження Програми або ухилення від її проходження без поважних причин відділ соціального захисту населення виконавчого комітету Бібрської ради повідомляє про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

11. У Програмі може взяти участь особа, яка належить до групи ризику щодо вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

II. Методологічні засади

1. Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Характеристика цієї Типової програми:

- цільова група - кривдники;
- кількість діагностичних занять - 4;
- кількість індивідуальних занять - 20;
- кількість групових занять - 9.

5. Форми роботи та тривалість Програми:

- діагностування - тривалість - 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год; до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри / лікарі-наркологи (за згодою); вторинна діагностика за результатами проходження цієї Типової програми - 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;

- індивідуальна робота - тривалість - 19 сесій по 1 год (максимум 2 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди - 2 сесії тривалістю по 1 год;

- групова робота - загальна тривалість - 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями - 10 хв; за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

- змішаний варіант роботи - 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія

групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);

- тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;
- періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

6. Реалізує Програму психолог, який пройшов спеціальну підготовку та отримав сертифікат «Запобігання домашньому насильству та впровадження типової програми для кривдників в територіальних громадах Львівської області».

7. Фахівець, який реалізує Програму, повинен керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних» цей принцип полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;
- дотримання прав та свобод людини, що полягає у наданні допомоги кривднику;
- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від статі, віку, віросповідання, національної приналежності, соціального статусу тощо;
- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству;
- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи у межах проведення корекційних програм для кривдників з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей кривдника та вчинених форм домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

III. Проходження Програми для кривдників

1. Проходження цієї Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

2. В основу Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

IV. Тематичний план Програми кривдників

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до додатка 1 Програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатка 2 Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження Програми.

5. Очікувані результати проходження Програми:

1) знання:

- понять «насильство», «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;
- наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;
- чинників формування агресивної поведінки;
- причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;
- методів аналізу конфліктних ситуацій;
- способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;
- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

2) навички:

- визначати незадоволені власні потреби;
- задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;
- усвідомлювати власні почуття та почуття інших людей.

V. Очікувані результати

1. Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

2. За результатами Програми буде забезпечено:

- зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;

- доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України "Про запобігання та протидію домашньому насильству";

- спеціальну підготовку фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

- підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

**Керуючий справами (секретар)
виконавчого комітету Бібрської міської ради**

Світлана ОХРИМОВИЧ

**РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами**

№	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану кривдника	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи. Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника	2 год	
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з кривдником	2 год	
	Перший етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з кривдником	19 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага. Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій і почуттів (два заняття)	2 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів. Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями (два заняття)	2 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. Ціннісна сфера особистості кривдника (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки (два заняття)	2 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності	2 год	

	задоволення потреб в асертивний спосіб (два заняття)		
Тема 7	Подолання страхів. Формування навичок аналізу автоматичних думок (одне заняття)	1 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення. Формування навичок самоконтролю емоційних проявів (два заняття)	2 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів. Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія. Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 11	Розвиток навичок спілкування. Формування навичок конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 12	Усвідомлення системи моральних цінностей. Формування навичок ефективної комунікації (одне заняття)	1 год	
Тема 13	Профілактика булінгу, домагань в колективі (два заняття)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з кривдниками		27 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивної поведінки (одне заняття)		3 год
Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність понять «наси́льство», «наси́льство за ознакою статі» та «домашнє наси́льство». Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		3 год
Тема 6	Ефективна комунікація (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		3 год
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		29 год	27 год

СХЕМИ РОБОТИ з особою в межах Програми для кривдників

